

Onderwerp: Bouw woning Kerkhoflaan 11 Lichtenvoorde; externe veiligheid

Opsteller: W.G. Bekke

Datum: 20 november 2015

Aanleiding

Op het perceel Kerkhoflaan 11 in Lichtenvoorde wordt een extra woning gebouwd.
Hiervoor dient het bestemmingsplan te worden herzien. Eén van de relevante aspecten die beoordeeld moet worden, is externe veiligheid.
Deze memo gaat in op de (beperkte) verantwoording van het groepsrisico

Externe veiligheid

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Sinds 1 januari 2010 moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Die beperkingen moeten in milieuvergunningen en bestemmingsplannen zijn vastgelegd.

Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Beoordeeld moet worden of het plangebied is gelegen binnen geldende risicocontouren en veiligheidsafstanden en indien daarvan sprake is hoe de ontwikkelingen zich verhouden tot de veiligheidsrisico's.

Autoweg N18

Duidelijk is dat de locatie is gelegen binnen 200 meter van N18. In verband hiermee is in beginsel een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico nodig.

Vanwege het feit dat het groepsrisico met niet meer dan 10% toeneemt en de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden, kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Hierbij moet worden ingegaan op:

1. de mogelijkheid tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op de weg (bestrijdbaarheid/bereikbaarheid)
2. de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen in het geval van een ramp op die weg (zelfredzaamheid).

1. bestrijdbaarheid/bereikbaarheid

Met betrekking tot punt 1 is de adviestaak van de Veiligheidsregio een belangrijk onderdeel van de verantwoordingsplicht. De rijksoverheid heeft (wettelijk) vastgesteld dat het bevoegd gezag het bestuur van de Veiligheidsregio in de gelegenheid dient te stellen advies uit te brengen over de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval en de zelfredzaamheid van personen in het invloedsgebied van een risicobron.

Voorgesteld wordt dan ook het bouwvoornemen om advies voor te leggen aan de Veiligheidsregio en het advies van de Veiligheidsregio ter harte te nemen.

2. Zelfredzaamheid

De 'Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico' beschrijft zelfredzaamheid als: "de mogelijkheid om zichzelf te kunnen onttrekken aan dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten".

De mate van succes van zelfredzaamheid hangt hierbij af van twee aspecten:

- Wat zijn de mogelijkheden om slachtoffers te voorkomen, gezien het maatgevende scenario;
- Is het gebied voldoende ingericht om de zelfredzaamheid te kunnen faciliteren?

Daarnaast is het belangrijk om te onderzoeken of het plangebied objecten toelaat voor verminderd zelfredzame personen en hoe de risicocommunicatie is geregeld.

Objecten voor verminderd zelfredzame personen

Om het het laatste te beginnen wordt geconstateerd dat het project niet voorziet in een functie voor verminderd zelfredzame personen. Op basis hiervan kan over het algemeen worden geconcludeerd dat de aanwezigen in het plangebied in staat zijn zichzelf in veiligheid te brengen/vluchten zonder hulp van anderen.

Maatgevende scenario's

Voor wat betreft het maatgevende scenario wordt opgemerkt dat de N18 is aangewezen als route gevaarlijke stoffen. Voor deze route is de Rnvgs van toepassing.

Het gaat voornamelijk om vervoersbewegingen met brandbare gassen. Hiervoor geldt dat een Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion (BLEVE) het maatgevende scenario is.

Bij een BLEVE explodeert een vloeibaar gemaakt gas met als gevolg een grote vuurbal met een straal van 80 meter. De vuurbal zorgt voor een hittebelasting en een drukgolf.

Koude BLEVE

Bij een koude BLEVE zijn er geen mogelijkheden voor zelfredzaamheid, aangezien dit scenario in principe geen ontwikkeltijd kent. Dit betekent dat het niet mogelijk is om voor het incident het gebied te ontvluchten en/of te schuilen. De inrichting van het plangebied is daarom niet bepalend voor de zelfredzaamheid bij dit type scenario.

Warme BLEVE

Bij een warme BLEVE zijn er meer mogelijkheden voor de zelfredzaamheid dan bij een koude BLEVE. Dit komt doordat de ontwikkeltijd bij een warme BLEVE langer is dan bij een koude BLEVE. Hierdoor hebben mensen meer tijd om het gebied te ontvluchten of te schuilen.

Het scenario warme BLEVE heeft enige ontwikkeltijd. Over het algemeen is de druk in de tank(wagen) na 15 á 20 minuten dusdanig hoog dat de tank bezwijkt. Indien de brandweer tijdig gealarmeerd wordt, is deze nog in staat het gebied te ontruimen en eventueel de warme BLEVE te voorkomen door de brand bij de tankauto te blussen en vervolgens de tankauto te koelen. Tevens kan de ontwikkeltijd gebruikt worden om het invloedsgebied te ontruimen.

Dit betekent dat er mogelijkheden zijn om het aantal slachtoffers te reduceren. Dit is echter alleen mogelijk wanneer de personen binnen het invloedsgebied van de warme BLEVE tijdig gealarmeerd kunnen worden.

Inrichting en omgeving van het projectgebied

De inrichting van het projectgebied en de omgeving ervan kan een positieve of negatieve invloed hebben op de zelfredzaamheid. In het geval van de warme BLEVE is het van belang dat mensen in staat zijn van de bron af te vluchten en dat er geen doodlopen wegen in het gebied aanwezig zijn. In dit geval is het gebied goed ingericht om zelfredzaamheid te kunnen faciliteren. Via de Kerkhoflaan zijn er voldoende mogelijkheden om van de risicobronnen in of nabij het plangebied af te vluchten.

Risicocommunicatie

Om de zelfredzaamheid te bevorderen is het belangrijk dat personen in de omgeving weten wat zij moeten doen bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Hiervoor hebben de 22 gemeenten van Noord- en Oost-Gelderland, de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland, de Milieuregio's en GGD Noord- en Oost-Gelderland een website ontwikkeld.

Daarop staan aangegeven hoe te handelen bij een calamiteit (met gevaarlijke stoffen). Daarnaast kan de website van de risicokaart worden geraadpleegd om te kijken of zij te maken kunnen krijgen met een calamiteit met gevaarlijke stoffen.

CONCLUSIES

Er wordt een woning toegevoegd aan het perceel Kerkhoflaan 11 in Lichtenvoorde. Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan vereist. Het bestemmingsplan moet worden getoetst aan de normen die volgen uit wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid, waaronder het aspect verantwoording groepsrisico.

In deze memo is invulling gegeven aan de elementen van de verantwoording van het groepsrisico zodat het bevoegd gezag met hulp van deze memo en het op te vragen advies van de Veiligheidsregio een wel afgewogen besluit kan nemen.